

Praca domowa nr.6 (ostatnia) - do oddania 13.06.2019 na wykładzie

1. W grupie Σ_9 znaleźć elementy największego rzędu i policzyć ile jest takich elementów.
2. Ustalić, czy grupy $\mathbb{Z}$ liczb całkowitych z dodawaniem i $\mathbb{Q}^+$ liczb wymiernych z dodawaniem są izomorficzne. Odpowiedź uzasadnić.
3. Niech G będzie grupą skończoną, zaś $\varphi : G \rightarrow \Sigma_{|G|}$ homomorfizmem Cayleya. Dla dowolnego $g \in G$ podać rozkład na cykle rozłączne elementu $\varphi(g)$.
4. Niech G będzie taką grupą, że część wspólna wszystkich podgrup nietrywialnych jest podgrupą nietrywialną. Pokazać, że każdy element G jest skończonego rzędu.
5. Niech $SO(n) \leq O(n)$ będzie podgrupą ($O(n)$ oznacza grupę izometrii liniowych przestrzeni euklidesowej $\mathbb{R}^n$, zaś $SO(n)$ podgrupę złożoną z izometrii zachowujących orientację). Znaleźć indeks $|O(n) : SO(n)|$.
6. Niech $\varphi : G \rightarrow H$ będzie homomorfizmem grup skończonych i niech rzędy $|G|$ i $|H|$ będą względnie pierwsze. Pokazać, że φ jest homomorfizmem trywialnym (to znaczy dla każdego $g \in G$, $\varphi(g) = 1$).

Praca domowa nr.5 - do oddania 31.05.2019

1. Rozpatrujemy przestrzeń $M_{n \times n}(\mathbb{R})$ macierzy o współczynnikach rzeczywistych.
  - a) Sprawdzić, że wzór $\langle A, B \rangle = \text{Tr}(AB^T)$ definiuje iloczyn skalarny na przestrzeni $M_{n \times n}(\mathbb{R})$;
  - b) Znaleźć podprzestrzeń prostopadłą do podprzestrzeni złożonej z macierzy o śladzie równym zero, podając jej bazę lub opisujący ją układ równań.
2. Dany jest iloczyn skalarny na przestrzeni $\mathbb{R}^3$, którego macierz w bazie standardowej jest równa:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- a) Zastosować ortogonalizację Gramma Schmidta do bazy e_1, e_2, e_3 .
  - b) Znaleźć wzór na rzut prostopadły na płaszczyznę H o równaniu $4x_1 - x_2 - x_3 = 0$.
  - c) Znaleźć wzór na symetrię prostopadłą względem H .
3. Przekształcenie przestrzeni euklidesowej $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ze standardowym iloczynem skalarnym ma w bazie standardowej macierz:

$$\frac{1}{d} \begin{bmatrix} a & 2 & -2 \\ 2 & b & 1 \\ c & 1 & 2 \end{bmatrix}.$$

Dla jakich a, b, c, d przekształcenie f jest izometrią zachowującą orientację?

4. Dana jest afiniczna przestrzeń euklidesowa $\mathbb{R}^3$ ze standardowym iloczynem skalarnym. Znaleźć wzór na obrót o kąt $\frac{\pi}{3}$ wokół prostej L opisanej przez układ równań:

$$\begin{aligned} x_1 - x_2 &= 1 \\ x_1 - x_3 &= 3 \end{aligned}$$

5. Izometria przestrzeni euklidesowej $\mathbb{R}^3$ ze standardowym iloczynem skalarnym ma w bazie standardowej macierz:

$$\frac{1}{4} \begin{bmatrix} 3 & 1 & -\sqrt{6} \\ 1 & 3 & \sqrt{6} \\ \sqrt{6} & -\sqrt{6} & 2 \end{bmatrix}.$$

Ustalić, czy izometria ta jest symetrią prostopadłą względem pewnej płaszczyzny, czy obrotem wokół pewnej prostej. Jeżeli jest to symetria prostopadła, to znaleźć równanie opisujące płaszczyznę względem której jest symetria, a jeśli obrót to podać wektor kierunkowy prostej wokół której jest obrót i kąt obrotu.

6. W przestrzeni euklidesowej $\mathbb{R}^n$ dany jest zbiór wektorów $\alpha_1, \dots, \alpha_k$, $k \leq n$.
  - a) Niech $\beta_1, \dots, \beta_k$ będzie układem otrzymanym z $\alpha_1, \dots, \alpha_k$ przez ortogonalizację Gramma Schmidta. Pokazać, że

$$W(\alpha_1, \dots, \alpha_k) = W(\beta_1, \dots, \beta_k) = \langle \beta_1, \beta_1 \rangle \cdots \langle \beta_k, \beta_k \rangle;$$

- b) Udowodnić, że dla dowolnych układów wektorów $\alpha_1, \dots, \alpha_k$ i $\gamma_1, \dots, \gamma_l$ spełniona jest nierówność:

$$W(\alpha_1, \dots, \alpha_k, \gamma_1, \dots, \gamma_l) \leq W(\alpha_1, \dots, \alpha_k)W(\gamma_1, \dots, \gamma_l),$$

przy czym równość zachodzi wtedy i tylko wtedy gdy $\langle \alpha_i, \gamma_j \rangle = 0$ dla dowolnych $1 \leq i \leq k$, $1 \leq j \leq l$ lub conajmniej jeden z układów $\alpha_1, \dots, \alpha_k$, $\gamma_1, \dots, \gamma_l$ jest liniowo zależny.

Praca domowa nr.4 - do oddania 9.05.2019 na wykładzie

1. Znaleźć równanie parametryczne i układ równań opisujący najmniejszą podprzestrzeń afiniczną przestrzeni $\mathbb{R}^4$ zawierającą punkty:
[−1, 1, 0, 1], [0, 0, 2, 0], [−3, −1, 5, 4], [2, 2, −3, −3].

2. Znaleźć bazę punktową podprzestrzeni $af\{E_1 \cup E_2\}$ przestrzeni afinicznej $\mathbb{R}^4$ jeżeli

$$E_1 : \begin{cases} 3x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 2x_4 = 2 \\ 2x_1 + 3x_2 + 2x_3 + 5x_4 = 3 \end{cases} \quad E_2 : \begin{cases} 2x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 4x_4 = 5 \\ 5x_1 - x_2 + 3x_3 - 5x_4 = 2 \end{cases} .$$

3. W przestrzeni afinicznej $\mathbb{R}^3$ znaleźć równanie płaszczyzny przechodzącej przez punkt [1, 1, 1] i zawierającej prostą L o przedstawieniu parametrycznym $\{[1, 0, 0] + t(1, -1, 1)\}$.
4. W przestrzeni afinicznej $\mathbb{R}^4$ dany jest punkt $c = [4, 5, 2, 7]$ oraz dwie proste:
L przechodząca przez punkty $a_1 = [1, 1, 1, 1]$, $a_2 = [0, -1, 0, 1]$
K przechodząca przez punkty $b_1 = [2, 2, 3, 1]$, $b_2 = [1, 2, 2, -2]$
- a) Znaleźć prostą N przechodzącą przez punkt c i przecinającą proste L i K. Znaleźć punkty przecięcia L z N i K z N.
- b) Znaleźć prostą K', taką by L i K' były skośne i by nie istniała prosta zawierająca punkt c i przecinająca L i K'.
5. Czy istnieje przekształcenie afiniczne $\mathbb{R}^4$, które punkty a_i przekształca na punkty b_i odpowiednio, zaś prostą P na prostą H? Jeżeli takie przekształcenie istnieje, to znaleźć jego postać analityczną i ustalić, czy jest ono wyznaczone jednoznacznie.

$$a_0 = [1, 1, 1, 1] \quad a_1 = [2, 3, 2, 3] \quad a_2 = [3, 2, 3, 2]$$

$$b_0 = [-1, 1, -1, 1] \quad b_1 = [0, 4, 0, 4] \quad b_2 = [2, 2, 2, 2]$$

$$P = [1, 2, 2, 2] + t(0, 1, 0, 1)$$

$$H = [-1, 2, 0, 3] + s(1, -5, 1, -5)$$

6. Udowodnić, że przekształcenie $f : E \rightarrow F$ przestrzeni afinicznych nad ciałem liczb rzeczywistych jest przekształceniem afinicznym wtedy i tylko wtedy, gdy zachowuje kombinacje afiniczne dowolnych dwóch punktów $p, q \in E$ (tzn. $f(ap + (1 - a)q) = af(p) + (1 - a)f(q)$ dla dowolnego $a \in \mathbb{R}$ i dowolnych punktów $p, q \in E$.)

Praca domowa nr.3 - do oddania 13.04.2019

1. Niech M będzie macierzą w bazach standardowych endomorfizmu $\phi : \mathbb{C}^3 \rightarrow \mathbb{C}^3$ danego wzorem:
 $\phi((x_1, x_2, x_3)) = (3x_1, x_1 + 2x_2 - x_3, x_1 - x_2 + 2x_3)$.
  - a) Znaleźć macierz diagonalną D , oraz macierz odwracalną C takie, że $M = C^{-1}DC$.
  - b) Obliczyć M^{29} , oraz wskazać macierz T taką, że $T^5 = M$.
2. Niech endomorfizm $f : \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^n$ będzie dany wzorem $f(x_1, x_2, \dots, x_5) = (x_5, x_1, \dots, x_4)$ i niech $A = M_{st}^{st}(f)$ będzie macierzą f w bazie standardowej.
  - a) Wykazać, że istnieje odwracalna macierz C o współczynnikach zespolonych, taka że macierz $C^{-1}AC$ jest diagonalna.
  - b) Znaleźć tę macierz.
  - c) Wykazać, że jeżeli ciało liczb zespolonych zastąpić ciałem liczb rzeczywistych, to macierz jak w punkcie a) nie istnieje.
3. Niech $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ będzie macierzą taką, że $a_{ij} = 1$ dla każdego $1 \leq i, j \leq n$.
  - a) Znaleźć wartości własne i wektory własne macierzy A .
  - b) Czy A jest macierzą diagonalizowalną?
4. Niech $A, B \in M_{n \times n}(K)$. Niech macierz A ma n różnych wartości własnych i niech $AB = BA$. Pokazać, że B jest macierzą diagonalizowalną.
5. Znaleźć postać Jordana macierzy:

$$M = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

6. Niech $A \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ będzie klatką Jordana. Wykazać, że dowolna potęga A jest podobna do klatki Jordana. Podać przykład macierzy $A \in M_{2 \times 2}(\mathbb{Z}_p)$, gdzie p jest liczbą pierwszą, niediagonalizowalnej, której pewna potęga jest diagonalizowalna.

Praca domowa nr.2

1. Rozważamy przestrzenie liniowe nad ciałem liczb zespolonych $\mathbb{C}$.

Niech $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4, \alpha_5$ będzie bazą $\mathcal{A}$ przestrzeni V . Niech $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ będzie bazą $\mathcal{B}$, a $\gamma_1, \gamma_2, \gamma_3$ bazą $\mathcal{C}$ przestrzeni W , przy czym $\gamma_1 = \beta_1 - 2\beta_2 + \beta_3$, $\gamma_2 = \beta_1 + \beta_3$, $\gamma_3 = 2\beta_2 + \beta_3$. Niech $\delta_1, \delta_2, \delta_3$ będzie bazą $\mathcal{D}$ przestrzeni U . Dane są przekształcenia liniowe $f: V \rightarrow W$ i $g: U \rightarrow W$, takie że

$$M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{B}}(f) = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -i & 2i & 0 \\ 0 & 2 & -1 & 2i & 1+i \\ 1 & 1 & i & 1 & -1 \end{bmatrix} \quad M_{\mathcal{D}}^{\mathcal{C}}(g) = \begin{bmatrix} 2 & 2 & i \\ 1 & 0 & 1 \\ i & i & 0 \end{bmatrix}.$$

a) Sprawdzić, że g jest izomorfizmem.

b) Znaleźć $M_{\mathcal{A}}^{\mathcal{D}}(g^{-1} \circ f)$.

2. Niech $f: V \rightarrow W$ będzie przekształceniem liniowym przestrzeni liniowych nad $\mathbb{R}$. Przekształcenie to ma w bazach $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ przestrzeni V oraz $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ przestrzeni W macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 0 & 1 \\ 2 & -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

a) Znaleźć bazy $\alpha'_1, \alpha'_2, \alpha'_3, \alpha'_4$ przestrzeni V oraz $\beta'_1, \beta'_2, \beta'_3$ przestrzeni W , w których przekształcenie f ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

b) Ustalić, czy istnieją bazy $\alpha''_1, \alpha''_2, \alpha''_3, \alpha''_4$ przestrzeni V oraz $\beta''_1, \beta''_2, \beta''_3$ przestrzeni W , w których przekształcenie f ma macierz:

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & 3 \\ 1 & 0 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 3 & 5 \end{bmatrix}.$$

Odpowiedź uzasadnić.

3. Niech A będzie macierzą o m wierszach i n kolumnach, dla której jeżeli

$$A \begin{bmatrix} x_1 \\ \cdot \\ \cdot \\ x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \cdot \\ \cdot \\ 0 \end{bmatrix}, \text{ to } \begin{bmatrix} x_1 \\ \cdot \\ \cdot \\ x_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \cdot \\ \cdot \\ 0 \end{bmatrix}. \text{ Czy wynika z tego, że:}$$

a) kolumny macierzy A są liniowo niezależne?

b) wiersze macierzy A są liniowo niezależne?

c) jakie są odpowiedzi na pytania a) i b) jeżeli $m = n$?

Odpowiedzi uzasadnić podając dowód lub przykład.

4. Niech V_n oznacza przestrzeń wielomianów o współczynnikach rzeczywistych stopnia $< n$. Określamy $\varphi: V_n \rightarrow V_n$ wzorem

$$\varphi(f(x)) = x^2 f''(x) + x f'(x) + f(x).$$

(a) Wykazać, że φ jest izomorfizmem.

(b) Dla $n = 7$, $g(x) = x^2 + x^3 + 2x^5$ obliczyć $\varphi^{-1}(g(x))$.

5. (a) Dla jakich wartości parametrów $s, t \in \mathbb{Z}$ macierz odwrotna do macierzy

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 5 & 7 \\ 11 & 13 & 17 & 19 \\ 23 & 29 & 31 & 37 \\ 41 & 43 & s & t \end{bmatrix}$$

też ma wszystkie wyrazy całkowite?

(b) Dla jakich wartości parametru $t \in \mathbb{Z}$ macierz odwrotna do macierzy

$$B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 3 \\ 3 & 3 & 4 & 4 \\ 4 & 4 & 5 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & t \end{bmatrix}$$

też ma wszystkie wyrazy całkowite?

6. Które z poniższych zdań jest prawdziwe?

a) Jeśli przekształcenie liniowe $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ spełnia:

$$\varphi((1, 2, 3)) = (2, 3, 1), \quad \varphi((2, 3, 1)) = (3, 1, 2), \quad \varphi((3, 1, 2)) = (1, 2, 3) \quad (1)$$

to spełnia

$$\varphi((2, 3, -5)) = (3, -5, 2), \quad \varphi((3, -5, 2)) = (-5, 2, 3), \quad \varphi((-5, 2, 3)) = (2, 3, -5). \quad (2)$$

b) Jeśli przekształcenie liniowe $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ spełnia warunek (2) to spełnia warunek (1).

(A) żadne,   (B) oba,   (C) tylko (a),   (D) tylko (b).

Wybór należy uzasadnić.